

ПИТАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ АРХІТЕКТУРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ІВАНОВА І.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Аналізуючи ставлення студентів до такої професійної дисципліни як архітектурне проектування, викладачі старших курсів стикаються з труднощами, які свідчать про те, що не вистачає мотиваційних заходів для багатьох студентів методично продовжувати навчання. Викладачі спостерігають невиконання поточних завдань вчасно, зниження присутності студентів на заняттях. Це спонукає викладачів до більш глибокого аналізу ситуації, що склалася. Безумовно ми розуміємо, що на вимушене дистанційне навчання спрямовані добре мотивовані студенти, які вміють визначати цілі, організовуватись та добре комунікувати. Задача протягом всього навчання розвивати ці якості у тих, кому цього не вистачає, особливо при такій формі навчання. Найбільш значущими для учнів є такі мотиви: пізнавальні; комунікативні; емоційні; саморозвитку; досягнення; зовнішні (заохочення, покарання) На перших етапах навчання вони цілком спрацьовують. Вивчаючи базові та суміжні дисципліни більшість студентів вчасно закінчують сесії, мають гарну успішність, приймають участь у поточних конкурсах з дисциплін. Архітектурне проектування як професійна дисципліна втілюється на старших курсах на базі вивчення окремих дисциплін. Тут ми можемо спостерігати, що більшість студентів не можуть використати свої дисциплінарні знання, їх синтезувати з функціонально-планувальним завданням та з творчою концепцією. Це свідчить про те, що протягом попереднього навчання втратився орієнтир, а саме ціль навчання – створення якісного архітектурного проекту на базі придбаних знань. Таким чином, один з мотиваційних принципів, такий, як «досягнення» не спрацював при цьому випробуванні. Протягом всього навчання студент- архітектор повинен бачити свою кінцеву ціль та виклики з нею пов'язані. Швидкі глобальні зміни у всіх середовищах, практичне припинення відновлення природних ресурсів – повітря, води, ґрунтів то порушує питання про вироблення стратегії розвитку цивілізації, сучасної архітектури та будівельних технологій. Жорстке конкурентне середовище ще більш підвищує планку вимог до проектування та будівництва. Будь яка архітектурна школа не може ігнорувати цих явищ. Наші студенти с першого курсу та протягом всього навчання повинні мати ці орієнтири і розуміти мету і кінцеві цілі свого навчання. Було б бажано, вже на першому етапі навчання поступово визначати цілі навчання у контексті сучасних вимог що до архітектурного середовища та якості архітектури: ставлення до існуючого містобудівного контексту, екології, щодо соціального

контексту. Потрібно ознайомлення з кодифікованою архітектурною політикою Європейських країн, нормативною базою України, питаннями безпеки. Такі вступні лекції певно принесли б користь і змотивували б для подальшого навчання. Своєчасно необхідно розширювати уявлення про сучасне проектування, наповнювати необхідним змістом. Існує широке, складне коло питань пов'язане з охороною спадщини. Головним провідником у питаннях зв'язку збереження архітектурного середовища і сучасною архітектурою є архітектор, інженер, будівельник. Архітектор перш за все повинен це усвідомлювати, вже на перших етапах навчання, щоб бути готовим для подальших випробувань та формування базових цінностей по відношенню до архітектурної спадщини.

Ситуація що до навчання погіршується, якщо студент втрачає впевненість не виконуючи поточні завдання, що частіше веде до відсутності його на поточних заняттях. Виникає проблема психологічної ізоляції студента. Втрачається фактор змагальності протягом роботи над проектом. Втрачається негайна мотивація самореалізації, досягнення, яка має кращі результати порівняно з відкладеною за часом. Викладачі кафедри архітектури будівель та споруд працюють над тим, щоб запровадити гурткову роботу, залучають студентів до різноманітних конкурсів з проектування, але на жаль не всі студенти змінюють пріоритети в тому куди вкладати свій час. Для багатьох студентів не працюють мотиви пізнавальні, саморозвитку, комунікації, бо для них гостро стоїть питання ліквідації накопичених академічних заборгованостей.

Слід звернути увагу, що кризові явища в економіці, тяжка ситуація в Україні пов'язана з воєнним вторгненням відкладає у часі для наших студентів ще один мотив - перспективу хорошої роботи, заробітку у нашій країні. Це дуже суттєво, про це треба пам'ятати. Викладачам з менеджменту, маркетингу пропонуємо висвітлювати це питання, а саме, як високо цінується труд архітектора, інженера, будівельника на міжнародних ринках. Потрібно зберегти цю мотивацію, навіть в наших умовах невизначеності, акцентуючи те що оцінка цього труда ще не була гідного заохочення в Україні.

Можливо, допоможе більш глибокий аналіз мотивації як рушійної сили в умовах навчання для отримання бажаного результату: за результатами дій (позитивна, негативна); за стійкістю; за впливом (групова мотивація, індивідуальна мотивація, ідентифікація, процесуально-змістовна); і т.і.

Контроль мотивів, стимулів студентів до навчання та втілення необхідних може бути достатньо, щоб студент змінив пріоритети. Бажано постійно підкріплювати це розвитком цілей навчання у наших учбових програмах. Нам викладачам потрібно мотивування студента, його впевненість у виборі спеціальності, методична робота протягом всього періоду навчання. Загальна синергія викладачів та адміністрації може призвести до суттєвих результатів.